

fornødne Plads, og det vil ogsaa være heldigt, om Terrainet er af den Beskaffenhed, at det kan lette Anbringelsen af forskellige Bygninger, beliggende i nogen Afstand fra hinanden, og dog saa nær ved hinanden, at der kan være fornøden Forbindelse mellem dem. Men det maa fremdeles ogsaa ønskes, at disse Anstalter, om de end skulle ligge paa Landet, dog komme til at ligge saa nær ved en By, at Forbindelsen med denne er let, ikke blot af Hensyn til Forældrene, som komme for at besøge deres Børn, men ogsaa paa Grund af det særlige Hensyn, som maa tages til Lærerne og Lærerinderne ved denne Anstalt. De fleste af dem ere Lærerinder, og jeg behøver næppe at sige, at dette Arbejde med aandsvage Børn er i høj Grad trættende og anstrengende, og det fremhæves derfor stærkt af den fortræffelige Bestyrer af Anstalterne, at man bør sørge for, at Anstalten kommer til at ligge saa nær ved en By, at Lærerinderne kunne bo i denne By, saa at de i deres Liv uden for Skolen kunne faa den Forfriskelse, som er nødvendig for, at de kunne blive ved i en Aarrække at gøre dette Arbejde, som ellers vilde være sløvende og ødelæggende for dem. Endelig maa det Hensyn tages, at Anstalten kommer til at ligge i Nærheden af Havet. Jeg skal i saa Henseende gøre opmærksom paa, at saaledes som Arbejdsafdelingen for Tiden styres, befitter Professor Keller sig altid paa om muligt at føre de arbejdsføre aandsvage saa vidt, at de kunne blive skikkede til at vende tilbage til det praktiske Liv og anbringes i Kost og Pleje hos Familier, som ville tage imod dem, og han har i saa Henseende opnaaet meget gladelige Resultater, idet det overvejende Flertal af dem, der komme ind som arbejdsføre, efter et kortere eller længere Ophold paa Anstalten kunne sendes ud, og de fleste af dem blive anbragte i Familier for en lavere Betaling, saa at Udgifterne til dem ikke blive nær saa store. Men ikke saa faa af dem blive bragte saa vidt, at de kunne gøre saa megen Nytte, at Landmændene ere glade ved at tage imod dem, naar de kunne blive fri for at give dem Løn, men ellers paatage sig at sørge for dem. Det har vist sig, at det, at disse Mennesker kunne faa Søbade, har overordentlig stor Betydning for deres delvise Helbredelse, og det samme gælder i endnu højere Grad de mange Børn, som findes paa Skoleafdelingen og for en stor Del ere i høj Grad kirtelsvage. Naar man kan helbrede disse Børn for deres Kirtelsvaghed, bidrager det overordentlig meget

til, at ogsaa deres aandelige Tilstand forbedres, og som bekendt ere Søbade det allerbedste Middel mod Scrofulose. Derfor tror jeg, at man ved Valget af det Areal, man vil udse til denne Anstalt, ogsaa maa tage Hensyn til, at der bliver Adgang til Søbade. Der er ellers en stor Mængde Ejendomme i Jylland, som kunde erhverves, men jeg tror, at dette Hensyn, jeg har nævnt, bør have en aldeles overvejende Betydning. Det er altsaa, hvad jeg har at sige med Hensyn til Anstaltens Udvidelse og delvise Flytning. Forholdet bliver jo, som jeg sagde, dette, at de tre Anstalter beholdes, men om den ene af dem har man dog ikke tænkt sig, at den vedblivende skulde beholdes, det er Anstalten Karens Minde. Det Areal, der hører dertil, ligger nemlig saaledes, at det kan antages, efterhaanden som Kjøbenhavn udvider sig mere og mere ad denne Kant, at ville blive saa værdifuldt, at det kan sælges med saa stor Fordel, at man gør bedst i at beholde Anstalten der indtil videre. Men de andre to Anstalter, som ligge mellem Gentofte og Lyngby, bør beholdes, som de ere. Med Hensyn til Bekostningen ved dette Foretagende, er den jo desværre meget betydelig. Der gøres Regning paa, at Anlæget af disse Anstalter i Forbindelse med Indkøbet af de fornødne Arealer vil koste 1,250,000 Kr., og der begæres altsaa Rigsdagens Samtykke til, at Finansministeren maa give Garanti for et saadant Laan paa 1,250,000 Kr. Samtidig begæres der til Udvidelse af Anstalterne et forøget Tilskud af 60,000 Kr. Forholdet er nemlig dette for Øjeblikket, at der foruden nogle Tilskud, som bevilges aarlig paa Finansloven, og som ere temmelig betydelige, bevilges et Tilskud af 15,000 Kr. om Aaret til Driften af Anstalten Karens Minde, og dertil er føjet den Betingelse, at Kultusministeriet til Gengæld har Ret til at besætte 25 Fripladser, idet hver Friplads regnes til 600 Kr. Nu foreslaar man, at disse 15,000 Kr. skulle forhøjes til 75,000 Kr., altsaa til et 5 Gange saa stort Beløb. Men til Gengæld skulde saa det Antal Fripladser, som Kultusministeriet har Ret til at besætte, ogsaa udvides til det 5 dobbelte, altsaa til 125. Jeg maa maaske tilføje, at det ingenlunde er Meningen, at alle disse Pladser skulle gives bort som fuldstændige Fripladser, og det er heller ikke Tilfældet nu. Kultusministeriet har Ret til at besætte et vist Antal Fripladser, der beregnes til 600 Kr., men det er kun undtagelsesvis, man bevilger en hel Friplads, Reglen er, at man bevilger en halv Fri-